

کشف علمی جرائم

(۲)

بند سوم - عدم تعادل روحی

پلیس باید از عدم تعادل و اختلالات روحی اطلاعات کلی داشته باشد زیرا غالباً با افرادی مواجه میشود که عملیات و همچنین محرک و مشوق آنها عجیب و حیرت انگیز مینماید دانستن علائم و آثار بیماریهای مذکور و بالاخص صرع و هیستری نه تنها ممکن است پلیس را در پیش گیری های لازم راهنمایی کند بلکه از لحاظ کشف جرائم از اتلاف وقت نیز جلوگیری نماید.

بایستی متذکر بود که عدم تعادل روحی علی الاصول بردو گونه است یکی جنون که ناظر به اضمحلال کامل شعور و زوال عقل و عدم توجه به اعمال ارتكابی است و دیگری حمق که مراد از آن کمیت شعور و نقص آن میباشد تقسیم بندی مذکور این توهم را ایجاد نکند که افراد غیر عادی یاد یوانه اند یا احمق زیرا بسیاری کسانی که بالنسبه به اشخاص معمولی احساسات تندی دارند و با همه تیز هوشی قادر به کنترل اعمال خود نیستند اینان یا تحت تاثیر اختلالات روحی که سابقاً دچار بوده اند و با خیالات باطل زندگانی میکنند و عده معتنی بهی برخی از مجرمین را تشکیل میدهند و نمونه اینگونه بیماران، منحرفین جنسی و کلاه برداران و اشخاص فوق العاده عصبانی است امراض روحی از پیچیده ترین بیماریهای آدمی است که چون بحث تفصیلی آنها از حوصله این اوراق خارج میباشد بذکر خلاصه آنها اکتفاء میگردد.

سادیزم (۱)

سادیزم نوعی انحراف جنسی است که بیمار از رنج و عذاب طرف خود احساس مسرت و لذت و خوشی میکند سادیزم مانند سایر بیماریهای جنسی دارای درجات مختلف و متفاوتی است چنانکه ممکن است در بعضی از حدود تصورات ذهنی و خیالی خارج نشود و در برخی به آدم کشی و ارتكاب فجایع بزرگ تاریخی منتهی گردد. افراد گروه اخیر بر دو گونه اند اول اشخاصیکه فقط باشکجه یا کشتن یا تکه تکه کردن مجنی علیه وبدون نزدیکی باوی به کمال لذت میرسند و دوم افرادی که بر اثر مقاربت یا مقارن با آن مرتکب ایراد ضرب و یا قتل میشوند.

مازوخیزم (۱)

لذت جنسی در اینگونه بیماران هنگامی دست میدهد که با ضربات شلاق و آزار نوام گردد تلافی و برخورد یک سادیزم و یک مازوخیزم و جرائمی که مولود نزدیکی آنها با یکدیگر است ندرتاً به شکایت و تعقیب منجر میشود. پاره‌ای از فاحشه‌خانه‌ها و مؤسسات ماساژ و عضلات و همچنین فواحش خصوصی در شهرهای بزرگ اسباب و وسائل جهت پی بردن به نوع آزار و شکنجه‌ایکه بیمار از آن لذت وافر میبرد تعبیه نموده‌اند که بدست پلیس افتاده و در موزه‌های پلیس نگهداری میشود.

فتیشیزم (۲)

فتیشیزم بر انواع مختلف بیماریهای جنسی اطلاق میشود که وجه مشترک آنها اینستکه: تمایلات جنسی بنحو غیرعادی بریک قسمت از بدن یا بعضی اشیاء تعلق میگیرد اشخاصیکه در امیال جنسی خود جز به دستمال یا زیر پوش یا موگیر زنان نمی‌اندیشند دچار بیماری فوق میباشند.

فتیشیزم در پاره‌ای موارد به ارتکاب جرائمی از قبیل سرقت منجر میگردد و در حال عادی اثرات مهمی در زندگی و شخصیت بیمار بجا میگذارند.

بعضی انواع بیماری مذکور بقرار زیر است:

۱ - عشق به لباس (۳) و مخصوصاً به زیرپوش و یا جوراب و غیره که در غالب موارد از مغازه‌ها یا از طنابهای رختشویی بسرقت برده میشود.

۲ - عشق به کفش (۳) که موارد آن بسیار دیده شده است، اطاق و مسکن بیمار مملو از کفشهای زنانه و بالاخص کفشهای پاشنه بلند میباشد که آنها را بسرقت برده است بیمار زنان را بعلت عشق مفرط به کفشهایشان تعقیب و در محل خلوتی کفش از پایشان درآورده فرار میکند.

۳ - علاقه به تخریب البسه - کسانیکه در میان جمعیت جامه مردم را با قیچی یا چاقو میبرند یا جوهر و مواد رنگی یا آسید روی لباس زنان میپاشند و از این کار لذت میبرند یا افرادی که اقامتگاهشان مملو از لباسهای زنانه پاره شده یا آلوده است دچار بیماری فتیشیزم یا علاقه به تخریب میباشند.

۴ - عشق بقسمتی مخصوص از بدن - تمرکز بی حد و حصر شخص به یک قسمت خاص از بدن اگرچه تدریجاً منجر بارتکاب جرم میگردد ولی از لحاظ اطلاع باعتبار اظهارات و همچنین شناختن شخصیت افرادی که مأمور کشف جرم با آنها روبرو میشود واجد اهمیت است.

۱ - Masochism.

۲ - Fetishism.

۳ - Clothes-Fetishism.

۴ - Shoe-Fetishim.

ترانسوستیتیزم (۱)

عنوان فوق راجع بکسانی است که علاقه شدیدی بپوشیدن البسه جنس مخالف دارند پلیس غالب شهرهای بزرگ بسیاری از این گونه اشخاص و بالاخص مردانی را که لباس زنانه می پوشند می شناسد و مشخصات و سوابق آنان را برای سواردیکه هوسهای مذکور در نظم عمومی اختلالی ایجاد کند ضبط مینماید مردانی از این دسته دیده شده اند که با لباس و حرکات زنان بدکار اشخاص را بخود جلب نموده جیب آنها را بریده اند

نکروفیلیزم (۲)

تمایلات جنسی منحرفی است که افراد را به نزدیکی با مردگان میکشانند. انحراف مذکور بردو گونه است یکی مقاربت ساده با مردگان و دیگری تخریب و تکه تکه کردن جسد پس از نزدیکی.

صرع (۳)

صرع در مرحله مزمن و شدید خود باتشنج و حمله توأم میباشد در حالیکه در صرع خفیف بیمار با سکون و بیخبری و حالت بهت زدگی و سکوت بسر میبرد. مصروعین بر حسب عادت اشخاص دروغگو و بینندگان خیالبافی میباشند و وجدان آنان مانند چشمها و گوشهایشان موضوعات و امور را ناقص و مجمل درک میکنند اینستکه علماء کشف جرم معتقدند در موارد تردید در مصروع بودن کسی بایستی متخصصین روانکاوی (۴) را بکمک طلبید.

هیستری (۵)

هیچیک از بیماریهای عصبی به اندازه هیستری مأمور کشف جرم را با اشکال مواجه نمیکند تشخیص هیستری حتی گاهی در مراحل شدید و مزمن بیماری بعلمت خصوصیات و اثرات مختلف و متفاوت آن مشکل و پیچیده است فلج و طغیانهای حمله علائم عمومی بیماری هیستری میباشد.

مبتلایان به هیستری غالباً بدخواه، دروغگو، خود خواه، و بی اعتناء به اصول اخلاق بوده استعداد فوق العاده در تظاهر، پشت هم اندازی، و شهوت بی اندازه در دسیسه چیدن و دوز و کلک دارند زنان بیمار گاهی مردانی را که با آنها آشنائی مختصری داشته اند متهم به تجاوز و منایات عفت میکنند اینستکه اطباء جوان از پذیرفتن بیمار هیستری بدون حضور شخص ثالث پرهیز میکنند بمأمور تحقیق نیز توصیه میشود که از روش مذکور تبعیت

۱ - Transvestitism.

۲ - Necrophilism.

۳ - Epilepsy.

۴ - Psychiatrist.

۵ - Hysteria.

نماید و جانب احتیاط را از دست ندهد اگر چه بشرحیکه فوقاً مذکور افتاد تشخیص بیماری هیستری کار ساده‌ای نیست معذالک توجه به نشانه‌های زیر در شناختن بیمار توصیه شده است: بیمار غالباً تصور میکند که در معرض اهانت واقع گردیده، مظلوم، واقع شده و ستم دیده است و حساسیت خارج از اندازه و تحت تأثیر عوامل خارجی بدون تجزیه و تحلیل آنها قرار گرفتن، سردردهای شدید، حالت خستگی، درد معده و خنده‌های بدون کنترل نیز از آثار بیماری هیستری است. مأمور تحقیق بمجرد اینکه به شاهد یا شاکی یا متهمی برخورد کند که خان قوی بر ابتلاء وی به هیستری برد بایستی باطیب مشورت کنند زیرا صحت اظهارات بیماران هیستری شدیداً محل تردید و تأمل میباشد.

بند چهارم - ارزش گزارش مأمورین

دلایلی که بوسیله مأمورین کشف جرم جمع‌آوری میشوند در رسیدگیهای قضائی اعم از بازرسی و دادسرا و دادگاه مورد استفاده قرار میگیرند بنابراین مأمور تحقیق ضمن توجه به کشف حقیقت بایستی ارزش قانونی دلائل و قرائن جمع‌آوری شده را از نظر دور ندارند. بی‌مبالاتی در ارزیابی مذکور ممکنست فراموشی را از مجازات تسهیل کند یا بالعکس به محکوم شدن بی‌گناهی منتهی گردد که در هر حال تخلف از اصول نظم عمومی و عدالت و قانون بوده و نتیجه آن سلب اعتماد مردم از دستگاه کشف و تعقیب و دادرسی است.

گزارش مأمورین

گزارش مأمورین کشف جرم مادام که در حدود صلاحیت آنان تهیه و تنظیم شده باشد معتبر است این معنی در ماده ۳۲۴ قانون اصول محاکمات جزائی بصورت زیر تصریح شده است:

ماده ۳۲۴ - هرگاه اشخاصی که برای تحقیق امور جرائم مقرر شده اند اعلام یا راپورتی در موارد جنحه بمعلمه بدهند اظهارات و اطلاعات آنان معتبر است مگر آنکه خلاف آن ثابت شود اصل فوق و حکم ماده ۳۲۴ در آراء متعددی که از شعب مختلف دیوان عالی کشور صادر گردیده بدینگونه تفسیر شده است که:

«مستفاد از ماده ۳۲۴ آئین دادرسی کیفری این است که گزارش مأمورین کشف جرائم اساساً وقتی معتبر است که اولاً مشهود خود آنها بوده و ثانیاً خلاف آن ثابت نشود و الا اظهارات آنان که مبتنی بر نقل قول و ناشی از اظهارات دیگران باشد فقط تا حدی که مستقیماً موضوع گزارش آنها واقع شده معتبر شناخته میشود (۱) و در احکام دیگر دیوان عالی کشور چنین اظهار نظر شده است.

ماده ۳۲۴ آئین دادرسی کیفری اولاً گزارش مأمورین را در امور جنحه معتبر دانسته

۱ - حکم شماره ۱۴۷۰ - ۱۷/۶/۳۱ شعبه ۲ و ۱۳۱۸ - ۱۸/۶/۱۹ شعبه ۲ و

۱۰۶۶ - ۱۹/۴/۱۶ شعبه ۲

نه در موضوعات جنائی ثانیاً اعتبار آن راجع به امور جنحه در موردی است که خود گزارش دهنده طرف جرم نباشد (۱)

بنابراین وبا توجه بمدلول احکام دیوان عالی کشور اعتبار گزارش مأمورین کشف جرم به شرایط زیر محدود و مقید میگردد.

۱ - امر موضوع گزارش مشهود خود مأمور باشد پس گزارش مأمور کشف جرم تا آنجا که مربوط به ملاحظات اشخاص غیرمسئول میباشد در صورتی دارای اعتبار است که قرائن و امارات صحت آنها را تأیید کند لکن در اینکه با چنان کسی تماس حاصل کرده و سئوالاتی نموده و یا سخنهایی شنیده و بطور خلاصه آنچه که مستقیماً موضوع گزارش مأمور واقع شده است اصولاً صحیح و معتبر خواهد بود.

۲ - خلاف اظهارات مأمور را با دلائل و قرائن نتوان اثبات کرد.

۳ - گزارش مأمور کشف جرم فقط در جنحه دارای اعتبار قانونی است و در غیر جنحه در حکم شهادت یا اظهار اطلاع افراد عادی میباشد.

۴ - خود گزارش دهنده طرف جرم نباشد چه انسان در اینگونه موارد بحکم طبیعت و غریزه منافع خود را بر مصالح دیگران مقدم میدارد. قانون آئین دادرسی جزائی در ماده ۳۳۲ جهاتی را که مانع از رسیدگی بدعواست بموارد زیر نیز تعمیم داده است.

الف - وجود قرابت نسبی یا سببی بین حاکم یا یکی از طرفین یا اشخاصیکه در امور جزائی دخیلند. (مراد از اشخاصیکه در امور جزائی دخیلند شهود و مطلعین و امثال آنها است).

ب - در صورتیکه حاکم ولی یا مخدوم یکی از طرفین باشد یا یکی از طرفین مباشر یا متکفل امور حاکم باشد.

ج - در صورتیکه حاکم یا عیال یا اولاد او وارث یکی از اشخاصی که در امر جزائی دخیلند بوده باشد.

د - در صورتیکه حاکم در همان امر جزائی مستنطق یا مدعی العموم و یا جزو شهود یکی از طرفین باشد و در ماده ۳۳۵ همان قانون در باره دادستان نیز تصریح شده است به اینکه مدعی العموم نیز باید در مورد رد استعفا نماید و اگر استعفا نکرد متهم یا مدعی خصوصی میتواند بمدعی العموم محکمه استیناف شکایت نماید.

اگرچه درباره مأمورین کشف جرم حکم قانونی صریحی دایر به رد مأمور ملاحظه نگردد لکن از لحاظ اصول کلی و لزوم حفظ بیطرفی در تهیه گزارش و اثرات قانونی که بر گزارش مترتب میباشد صلاح و مقتضی است که در صورت وجود یکی از جهات رد مأمور از رسیدگی خود داری نماید و موضوع را به دیگری ارجاع کند.

۱ - حکم شماره ۱۹۱۷ - ۲۹/۸/۱۴ شعبه ۵ و شماره ۷۴ - ۲۰/۱۲/۱۹ شعبه ۲

و ۴۳۶ - ۱۹/۱۲/۱۹ شعبه ۲

فصل دوم

نقشه برداری و عکسبرداری از صحنه جرم

صحنه جرم در غالب موارد مأمور تحقیق را در جمع آوری دلایل راهنمایی میکند. ترسیم نقشه صحیح و برداشتن عسکهای روشن از صحنه به دادسرا و دادگاه در احراز واقع کمکهای سودمند مینماید. ظاهراً صحنه باید طوری ترسیم و توضیح شود که شهود و دادستان و وکلای مدافع و دادرسان آنرا بخوبی درک کنند.

در موارد عدیده دیده شده است که پی جوئی با عدم موفقیت مواجه گردیده تنها باین علت که بلافاصله پس از رسیدن مأمورین طرح دقیقی از صحنه جرم تهیه نشده است. بنابراین تنظیم نقشه واقعی و دقیق و جامع از صحنه جرم قبل از هر گونه تغییری و پیش از اینکه چیزی جا بجا شود یا معدوم گردد یا دور ریخته شود ضروری و از لوازم کشف جرم محسوب میشود.

زمانی بود که نوشته های مشروح و مفصل و در عین حال بغرنج و پیچیده در توضیح صحنه های جرم معمول بود نقص اینگونه نوشته ها در اینست که شکل اساسی صحنه و وضع اشیاء و فاصله آنها از یکدیگر محسوس نمیکرد در حال ترسیم نقشه و برداشتن عکس نقیصه مذکور را مرتفع ساخته است خاصه هنگامیکه آن دو را چنان با یکدیگر هم آهنگ کنند که دیگری را تکمیل نماید.

بند اول - نقشه برداری

در جنایات مهم از قبیل قتل و تجاوز و حمله ایکه شروع بجنایت محسوب میشود و تصادفات شدید منتهی بفوت در حوادث رانندگی و همچنین ایجاد حریق و سرقت های عمده و جنائی و سایر جنایات از هردو وسیله یعنی عکسبرداری و ترسیم نقشه استفاده میشود. در ده سال اخیر وسائلی اختراع گردیده که تهیه نقشه را از روی عکس ممکن و میسر ساخته است و در بعضی کشورهای اروپا و بالاخص کشور سوئیس برای تأمین دلیل در تصادفات رانندگی بکار میرود.

اصول کلی نقشه برداری

مأمور تحقیق پیش از ترسیم نقشه بایستی صحنه جرم را بخوبی ملاحظه نماید اسباب و وسائلی را که با جرم و کشف آن مرتبط میباشد مشخص کند. فرق عکس و نقشه در اینست که عکس کلیه اشیاء موجود در صحنه را نشان میدهد در حالیکه نقشه مشتمل بر تصویر چیزهاییست که با واقعه بستگی دارند:

واحد اندازه گیری

فواصل اشیاء از یکدیگر و همچنین ابعاد هر جسم باید با مقیاس واحدی اندازه گیری

شود بعبارت دیگر نباید فاصله‌ای را با قدم اندازه گرفت و دیگری را با متر، اشتباه عمومی در ترسیم نقشه اینستکه مسافتی را با قدم اندازه میگیرند و سپس آنرا با تقریب بواحد متر و اجزاء آن تبدیل میکنند خطای دیگر اینکه ابعاد اطاق را با مقیاس دقیق اندازه گیری کنند ولی فواصل اشیاء را تخمین بزنند.

۲ - مقیاس اندازه گیری

مقیاس اندازه گیری یا نسبتی که کلیه فواصل و اندازه‌های واقعی باید با رعایت آن نقشه ترسیم شود (همانگونه که در نقشه‌های جغرافیا و نقشه‌های ساختمانی ملاحظه میشود) در ذیل نمودار قید گردد.

۳ - جهت نقشه

جهت قطب نما را بوسیله علامتی بشکل صلیب که در گوشه نمودار ترسیم میشود نشان میدهد.

۴ - اعتبار نقشه

اعتبار نقشه بسته بانستکه مأمور تحقیق اندازه‌ها را شخصاً کنترل کند و از اعتماد بگفته دیگران که غالباً غیر واقع و مبتنی بر وهم و خیال میباشد خودداری نماید. تصحیح نقشه پس از ترک صحنه جرم و با استعداد از حافظه اعم از اینکه در اداره پلیس یا خانه یا هر محل دیگر باشد موجب بی اعتباری نقشه خواهد بود:

۵ - انواع نقشه

نقشه صحنه‌های جرم که در اسور پلیسی بکار میروند بر سه گونه اند.

۱ - نقشه محل

۲ - نقشه پیرامون صحنه

۳ - نقشه صحنه

۱ - نقشه محل (۱)

ساختمانی که در آن جرم بوقوع پیوسته است و محیط اطراف آن از قبیل ساختمان داده میشود.

نقشه محل غالباً در جرائمی از قبیل حریق بکار می‌رود چه مأمور کشف جرم بایستی تشخیص دهد که آتش سوزی عمدی بوده یا از اشیاء قابل اشتعال خانه همسایه و اطراف صحنه ناشی شده است

۲ - نقشه پیرامون صحنه (۲)

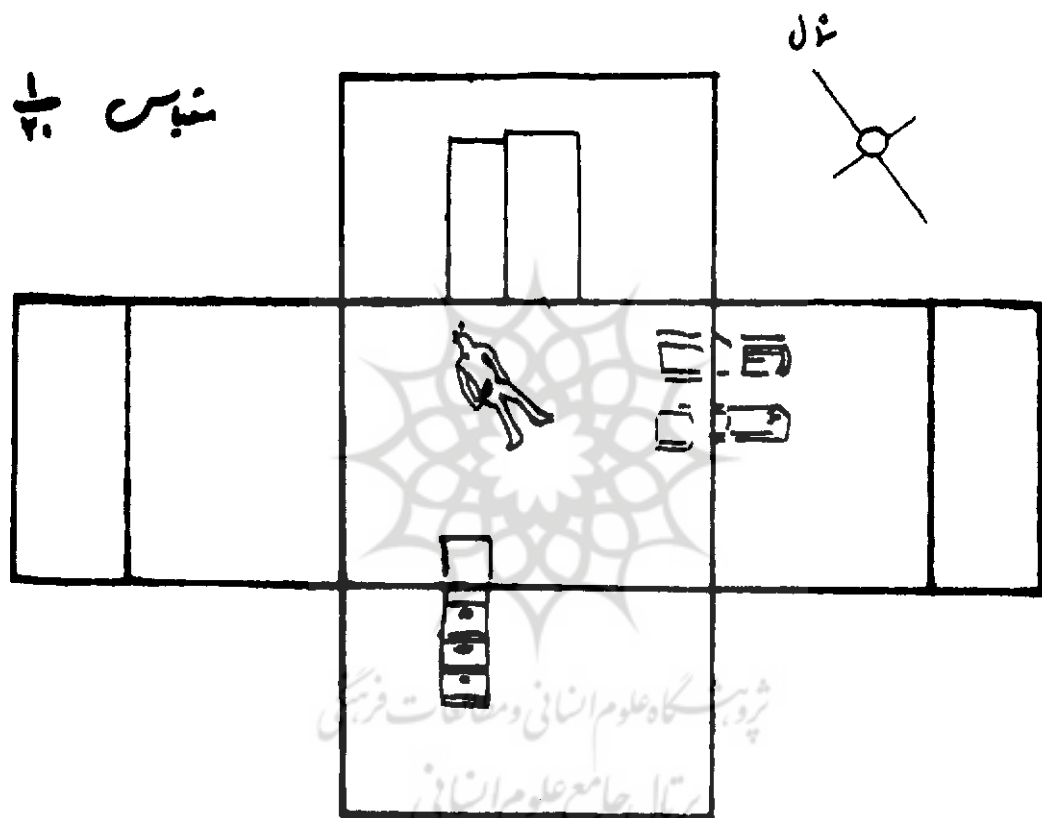
مناظر و مسرایای اطراف صحنه از قبیل باغچه - حیاط و همچنین طبقات فوقانی و تحتانی صحنه جرم در نقشه ترسیم میشود.

۱ - Sketch of Locality.

۲ - Sketch of Grounds.

نقشه صحنه (۳)

در نقشه صحنه اجزاء و جزئیات اطاق یا جاثیکه جرم ارتکاب شده و اسباب و اشیائیکه در صحنه جرم ملاحظه میگردد درج میشود. روش جدید در ترسیم نقشه فوق که نمای مسطح شناخته شده اینست که دیوارها و سقف را در همان سطح و ردیف کف اطاق ترسیم میکنند: در مواردیکه لکه های خون یا سوراخ گلوله روی دیوار یا سقف اطاق مشاهده میشود «نمای مسطح» نقش واضح و روشنی از صحنه در نظر مجسم خواهد ساخت. نمای مسطح را میتوان روی مقوای نازک ترسیم نمود و آنرا از ناحیه خطوط مرزی دیوارها و کف و سقف اطاق «تا» زد. مکعبی که با این ترتیب بوجود میاید مدل دقیقی از صحنه بدست میدهد. یکی از دیوارهای مدل را معمولا آویزان میکنند تا درون آن به خوبی دیده شود.

تعیین مقیاس نقشه و رعایت تناسب آن با صحنه حائز اهمیت است.

مقیاسهای زیر در ترسیم نقشه های پلیسی توصیه شده است.

۴ سانتی متر - یک متر (هرگاه اطاق کوچک باشد)

۲ سانتی متر - یک متر (هرگاه اطاق بزرگ باشد).

۱ سانتی متر - یک متر (هرگاه اطاق خیلی بزرگ باشد و همچنین در مورد ساختمان

های کوچک)

۴ سانتی متر - یک متر (در مورد ساختمانهای بزرگ)

۴ سانتی متر - ده متر (ساختمانهای معمولی با حیاط)

۱ سانتی متر - ده متر (در نقشه برداری از یک ناحیه وسیع که ساختمانهای متعدد دارد).

۱ سانتی متر - ده متر (برای مناطق وسیعی که در هر طرف در حدود دو کیلومتر بعد داشته باشد).

مشخصات زیر را در گوشه تحتانی نقشه قید نمایید.

تاریخ و زمان ترسیم نقشه

نام مأمور تحقیق نقشه را ترسیم نموده است.

وسایل ترسیم

هر واحد پلیس باید مجهز بوسایل نقشه کشی بوده آنها را به شرح زیر در اختیار داشته باشد.

۱ - نخته رسم که معمولاً روی سه پایه ای نصب میشود

۲ - خط کشهای دقیق اندازه گیری

۳ - قطب نما

۴ - مداد و کاغذ رسم

۵ - گونیا

۶ - مترهای مشع یا پارچه ای

۷ - مدادهای رنگی

بکار بردن مداد رنگی بنفشه وضوح بیشتری میدهد چنانکه برای نشان دادن وضع اتومبیل قبل و بعد از تصادف از مداد رنگ استفاده میشود. بایستی توجه داشت که از بکار بردن رنگهای بسیار خودداری شود والا نقشه به پرده نقاشی مبدل خواهد شد

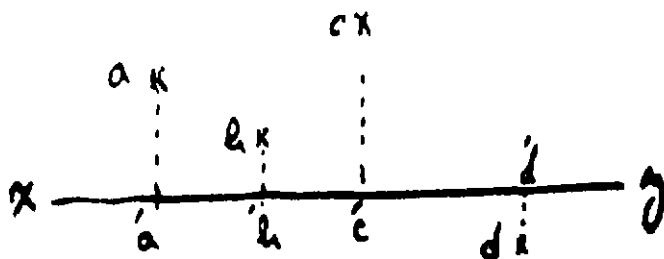
روشهای نقشه برداری

نقشه باید منطقی بوده و از روی اسلوب صحیح ترسیم شده باشد بعضی مأمورین بدون اینکه آموزش فنی دیده باشند به سائمه ذوق و سلیقه شخص روشهایی را تعقیب میکنند که از لحاظ اصول ایرادی بر آنها وارد نیست لیکن زمان طولانی و رنج بسیار لازم است کسی بدون آموزش نقشه های کامل و دقیق ترسیم نماید در برنامه دروس پلیسی اصول و روشهای نقشه برداری از صحنه های جرم به تفصیل بدان دانشجویان تعلیم داده میشود. در اینجا به بعضی اصول کلی نقشه برداری باجمال و اختصار اشاره میشود.

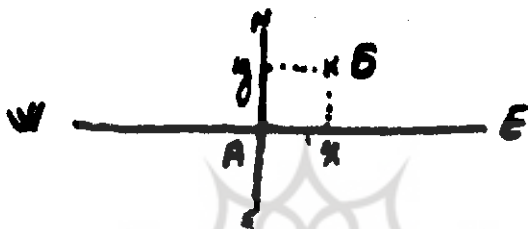
۱ - وضع یک نقطه نسبت بنقطه دیگر بایستی مشخص گردد.

روش معمول و متداول که بحدت همپایه معروف شده اینستکه فواصل نقاط موارد نظر را بوسیله خطوط عمودی که از نقاط مذکور بر خط افقی مستقیمی وارد مینمایند معین و

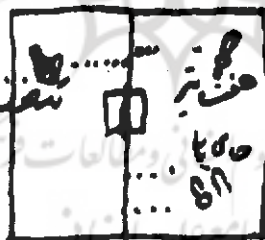
مشخص میسازند چنانکه در شکل زیر

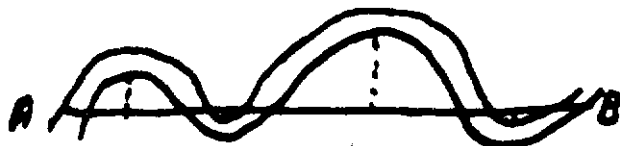
فرض کنیم تعیین وضع نقطه A بالنسبه بنقطه B مطلوب باشد از نقطه A دو خط عمود بر یکدیگر بطرف شمال و دیگری بسوی شرق ترسیم مینمائیم سپس از نقطه B دو عمود بر دو خط AE و AN فرود میآوریم دو خط By و Bx را خطوط همپایه A بالنسبه به نقطه A میگویند. و چون در مربع مستطیل Ax By خطوط Ax و By و همچنین Ax و Ay برابر میباشند دو خط Ax و Ay به «دو خط همپایه» معروف شده اند چنانکه در شکل زیر

برای نقشه برداری از درون اتاق خطی از وسط یک ضلع به وسط ضلع مقابل کشیده آنرا خط همپایه قرار میدهند سپس فاصله اشیاء و جای پا و لکه های خون و غیره را با آن میسنجند.

در مواردی که جاده یا کوره راهی را بخواهند با متد همپایه نقشه برداری کنند بشرحی که ذیلا سلاخه میشود در دو نقطه A و B دو قطعه چوب نصب نموده آنها را بانواری بهم وصل میکنند و سپس قسمتهای مختلف جاده را با خط همپایه اندازه گیری مینمایند.

روشهای دیگری در نقشه کشی بکار میرود که چون فنی و تا حدی پیچیده میباشند در قسمت تکمیلی کشف علمی جرائم از آنها بحث خواهیم کرد.

بند دوم - عکس برداری

در بررسی از صحنه جرم جزئیات و نکات دقیقی ممکن است توجه مأمور تحقیق را بدواً بخود جلب نماید لکن بعدها دانستن آنها در کشف جرم اهمیت بسزائی پیدا کند. غالب صحنه های جرم را پس از اولین بازرسی نمیتوان مجدداً ملاحظه نمود زیرا تغییراتی در آن حاصل میشود. اسباب و وسائل جابجا میگردد کف اطافی شستشو میشود و آنچه را که مأمور از جزئیات بخاطر داشته فراموش میکند. با برداشتن عکس مراجعات بعدی به وضع صحنه تا حدی میسر میگردد. در اهمیت عکسبرداری از صحنه جرم فرض کنیم شخصی در حالیکه هنوز هفت تیر در دست و گلوله در پیشانی وی خالی شده است مورد بررسی و رسیدگی مأمورین قرار گیرد. بررسی صحنه و اوضاع و احوال قضیه مأمورین را باین نتیجه بکشاند که تجاوزی بعمل نیامده جرمی بوقوع نه پیوسته بلکه حادثه، یک خود کشی عادی است. دستور حمل جنازه و دفن آن صادر و اجرا میگردد و پس از مدتی نسبت بانتهار تردید و سوءظن دست میدهد و قرائن آنرا تأیید میکند دانستن وضع انگشتان مقتول بر ماشه هفت تیر با ملاحظه آثاری بر روی رختخواب یا فرش مورد نیاز قرار میگیرد. در چنین قضیه ای عکسبرداری دقیق کمک فراوانی در هدایت مأمورین و حل موضوع خواهد کرد.

عکسهائی که از صحنه جرم برداشته میشوند از اسناد مهم محاکمه بشمار می آیند زیرا دادرسی را بعهدده دارند از قبیل قاضی و وکیل مدافع و حتی گاهی دادیار یا دادستان صحنه جرم را ندیده اند و لذا تصویر آن اثر عمده ای در روشن نمودن ذهن آنان خواهد داشت. تصویر صحنه جرم در موارد بسیار مؤثر افتاده است منجمده در دهکده ای سردی روستائی انباری میسازد و بلحاظ صرفه جوئی آنرا از چوبهای پوسیده بنا میکنند روزی یکی از کشاورزان بر سقف اطاق بالا می رود بلافاصله چوب سقف زیر پایش در می رود و سقوط و فوت میکند سازنده انبار بعنوان مسبب قتل غیر عمدی تحت تعقیب قرار گرفت لیکن فوراً سقف انبار را با چوبهای جدید تعویض کرد تا در محکمه ثابت کند که سقوط مرد مذکور با چوبهای بکار رفته در ساختمان ارتباط نداشته است ولی پلیس بلافاصله پس از بازدید از آن عکسبرداری کرده بود. عکسها دلیل قاطعی بود بر اینکه مرد بینوا به سبب چوبهای فاسد از بام سقوط نموده و بعلاوه نشان داد که مرد روستائی چوبها را پس از سقوط و بمنظور گمراه ساختن مأمورین کار گذاشته است بالتازارد (۱) قضیه ای را نقل میکنند که طی آن سوء ظن پلیس باطافی جلب شده بود و احتمال وقوع قتل در آن میرفت صحنه جرم هیچگونه اثری از خون نشان نمیداد لیکن عکسهای گرفته شده از اطاق لکه بزرگی از خون که شستشو شده بود نشان داد و ثابت کرد عدسی های جعبه عکاسی در بعضی موارد دقیق تر از چشم آدمی می بیند.

سالها پیش جسد خانم جوانی را روی نیمکت پارک شهر دروین یافتند که ظاهراً با هفت تیر انتحار کرده بود. هفت تیر با وضعی که گمان میرفت بطور طبیعی از دست مقتول

۱ - Balthazard.

رها شده باشد ملاحظه گردید. زمانی که مأمورین به صحنه جرم رسیدند و از آن عکس برداشتند صبح زود و قبل از طلوع آفتاب بود عکسها که ظاهر شد نشان داد شخصی در جوار مقتول نشسته بوده است. شبم های روی نیمکت که با طلوع آفتاب تبخیر شده بود بوجود شخص دیگری در صحنه جرم گواهی دادند.

تحقیقات بعدی ثابت کرد که حادثه انتحار نبوده بلکه قتل عمد بوده است.

باید دانست که عکس در جلسه محاکمه اثر روان شناسی بر متهم و دادگاه دارد و هیچ شرح و توضیحی نمیتواند بقدر عکس هولناک بودن صحنه جنایت را مجسم سازد.

۱ - وسایل عکاسی

جعبه عکاسی که در امور پلیسی بکار میرود بایستی حتی المقدور با بهترین و دقیقترین عدسی ها و وسایل مجهز باشد برای عکسبرداری از اثر پا و اثر انگشت و اثر ایزاریکه در سرقت بکار میرود و سائلی تعبیه شده است که عدسی را ثابت نگاه میدارد. اندازه گیری فاصله میان جعبه و شیئی و رعایت وضع نور هنگام عکسبرداری، تصاویر معتبر و قابل اعتمادی از صحنه جرم و ملحقات آن بدست میدهد. چون نسخه های «بزرگ شده» عکس در جلسه محاکمه معمولاً مورد تردید و انکار قرار میگیرد. غالباً سازمانهای پلیس ناگزیر شده اند که جعبه های عکاسی بزرگ بکار برند.

زاویه عکس بین ۸۰ تا ۹۰ درجه اصولاً کافی است. زاویه بزرگتر از حد مذکور موجب بزرگ شدن غیر متناسب عکس میگردد. هرگاه زاویه کوچک باشد جعبه عکاسی را در فاصله از شیئی باید نگاهداشت تا نسبت میان زاویه و کانون عدسی محفوظ بماند.

در تحقیقات جنائی غالباً مأمور ناچار میشود که از اطاقهای کوچک یا راهروهای باریک عکسبرداری کند در اینصورت عدسیها یا زوایای عادی فقط جزئی از صحنه را که غالباً غیر کافی است نشان میدهد برای آنکه حتی الامکان قسمتهای بزرگتری در تصویر منعکس گردد «زاویه وسیع عدسی» را بایستی بکار برد. وقت لازم برای عکسبرداری در حالت اخیر طولانی تر از «زاویه عادی» میباشد.

سه پایه ای که جعبه عکاسی بر آن نصب میگردد باید طوری باشد که جعبه را هم بوضع افقی و هم عمودی بتوان بر آن نصب نمود. با وسیله مذکور اثر پا و همچنین جسد روی زمین افتاده میتواند عکس برداری نمود از اجزای سر و بدن مقتول جداگانه عکس بر میدارند و سپس از همه جسد از بالای آن نیز عکس برداشته میشود.

صحنه های جرم در بیشتر موارد فاقد نور کافی برای عکس برداری میباشد و لذا از لامپهای مخصوص برای روشن کردن صحنه استفاده میشود.

در صحنه جرم غالباً اشیاء ریزی از قبیل گلوله یا لکه خون یا سوراخی که گلوله بوجود آورده است یافت میشود که اطراف آنها را با قلم گچ سفید میکنند تا به آسانی در عکس مشخص گردد کشیدن دایره بشرح فوق مورد ایراد و اعتراض و کلاهی ۳۴م رفع قرار

میگیرد و عکسها ساختگی و غیر واقع معرفی میشوند اینستکه بایستی دو عکس گرفت یکی قبل از ترسیم دایره و دیگری بعد از آن.

۲ - اصول کلی عکسبرداری از صحنه جرم

عکاسان پلیس نقشه کار را باید دقیقاً طرح و با نظم و ترتیب اجراء نمایند هدف اساسی عکاسی پلیس اینستکه عکسهای صحیح و کاملی از کلیه جنبه‌های صحنه جرم تهیه میشود.

فرض کنیم حادثه قتل عمدی در ویلائی رخ داده است ویلائی مذکور گنجایش پذیرفتن فقط یک خانوار را داشته در زمین باز و مجزا از سایر ویلاها بنا شده باشد.

اولین عکس را باید از منظره و چشم انداز کلی ویلا برداشت (منظره حد اقل - بایستی از دو نقطه یکی مرکز و دیگری سمت چپ یا راست برداشته شود.) در صورتیکه ممکن باشد راهی را که مجرم طی کرده و به ویلا رسیده است باید مشخص نمود و از منظره آن عکسبرداری کرده نشان داد که چگونه وی بسوی ساختمان نزدیک شده است عکس مزبور را که از بالای بام یا از دریچه ویلای همسایه میتوان برداشت بایستی خیابان و سپس دریچه مجرم از آن وارد شده یا حرز را که شکسته و همچنین مسیر او را در داخل ویلا نشان دهد.

دومین اقدام اینستکه از آن قسمت ساختمان که مجرم وارد شده و دریچه‌ای که باز کرده و همچنین از اینکه ابزار و وسائل باز کردن دریچه بجا مانده است عکسبرداری شود.

سومین اقدام عکسبرداری است از درون ساختمان و اطاقهاییکه مجرم از آنها عبور کرده صحنه‌ایکه مرتکب قتل شده و همچنین جزئیات جسد و آثاریکه از قاتل باقی مانده است.

مجموعه عکسهای فوق به کلیه کسانیکه در محاکمه متهم مشارکت دارند فرصت میدهد که دورنمایی از آنچه بوقوع پیوسته ملاحظه کنند و با این ترتیب ماجرای ارتکاب جرم از ابتداء تا انتهاء بوسیله عکس تکرار میگردد.

فیلم برداری

در پاره‌ای جرائم و بالاخص شورش و بلوا از صحنه‌های جرم فیلمبرداری میشود. سران شورش و کسانیکه در برابر قوای تأمینیه بنحوی از انحاء مقاومت میکنند و همچنین نحوه عملیات آنان در فیلم به خوبی ظاهر میگردد بایستی متذکر بود که فیلم برداری از صحنه شورش کار خطرناکیست زیرا هر لحظه ممکن است شورشیان برفیلم بردار هجوم برند. هر گاه احتمال چنین تجاوزی برود از عدسی‌های مخصوص که عکس‌هایی از دور بر میدارد و در محل امنی نگهداری و از آن حفاظت میشود استفاده میکنند.

سازمانهای پلیس در سالهای اخیر اسباب و وسائل فیلمبرداری را در اتومبیل سرپوشیده‌ای حمل و در بلوا بکار میبرند.

فصل سوم

پی‌جوئی قتل

بردوش اولین پلیسی که به صحنه جنایت میرسد بارسنگینی ازوظیفه و مسئولیت قرار دارد به نحویکه در بسیاری موارد نتیجه نهائی پی‌جوئی بسته به تصمیم و نقشه‌ایستکه پلیس مذکور بلافاصله طرح و اجرا کرده است. ظاهراً و در بادی امر چنین بنظر میرسد که دووظیفه اساسی اولین پلیس یعنی حفاظت صحنه و گزارش فوری به افسر نگهبان یا مقامات دیگر چندان هم پیچیده نیست لکن با مشکلات اساسی که مأمور در هر مورد خاصی با آنها مواجه میشود و احتیاج به تجزیه و تحلیل فوری وضع و اقدام سریع دارد دیگر نمیتوان مسئولیت مزبور را سهل و ساده دانست قواعد و اصولیکه ذیلاً ملاحظه میشود راهنمای اولین پلیس است که در صحنه جنایت حضور پیدا میکند معذالک در هر جنایت اوضاع و احوال استثنائی وجود دارد و اقدامات مخصوصی را ایجاب میکند که درک و تشخیص آنها بسته با استعداد لیاقت شخصی مأمور میباشد.

بند اول - وظایف اولین پلیسی که در صحنه جنایت حضور مییابد

وظایف پلیس در این مرحله مشمول دو اصل کلی است که با یکدیگر متناقض و متعارضند اصل اول رسیدگی و احراز موت یا حیات مجنی علیه و رسانیدن وی به پزشک و معالجه و نجات اوست. اقدامات مذکور مستلزم ورود به صحنه جرم میباشد که ممکنست منجر به از بین رفتن آثار و علائم جرم گردد.

اصل دوم آنستکه تا ورود کارشناسان کشف جرم و انگشت‌نگاران از ورود به صحنه در کمال حسن نیت که ممکنست موجب دستخوردگی آثار بزه بشود جلوگیری بعمل آورد. برای تلفیق دو اصل متضاد فوق اقدامات زیر توصیه میشود:

۱ - برای چند لحظه وضع خود و موقعیت محل را تشخیص دهید و نقشه کار را طرح نمائید.

هرگاه صحنه ارتکاب جرم درون خانه باشد با احتیاط وارد آن شوید و مواظبت کنید علائمی از قبیل جای پا از میان نرود در اطاقیکه جرم بوقوع پیوسته است با کمال دقت قدم بگذارید و جسد را با احتیاط معاینه کرده معلوم نمائید زنده است یا نه و هرگاه مرده است در مرحله تجزیه و فاسد شدن میباشد یا هنوز بان درجه نرسیده است در صورت اخیر یعنی مرگ مجنی علیه پلیس بایستی از ورود اشخاص تا رسیدن مأموران و کارشناسان کشف جرائم ممانعت کند و بتواند هر حرکت و اقدامی که خود در صحنه جرم بعمل آورده گزارش دهد

۲ - رئیس مستقیم خود را در اسرع وقت از حادثه آگاه سازید. اقدام مذکور نباید موجب شود که صحنه جرم را بدون مستحفظ رها کنید.

۳ - اقداماتی که تعویق آنها جایز نیست بدون فوت وقت انجام دهید از قبیل: بازداشت مظنون، ثبت نام و آدرس شهود و جمع‌آوری اطلاعات راجع بکسانی که ممکنست بصحنه جرم داخل شده باشند.

- ۴ - ساعتی که جرم کشف شده است و زمان ورود خود را به صحنه و وقتی که رئیس مستقیم شما به صحنه جرم رسیده است دقیقاً ثبت نمایید.
- ۵ - شهودیکه در محل ارتکاب جرم سکونت دارند از یکدیگر جدا کنید و حتی القوه از مذاکره با آنها در باره جرم جلوگیری نمایید.
- ۶ - با شهود و یا اشخاص متفرقه در باره جرم بهیچوجه بحث نکنید.
- ۷ - به اظهارات اشخاصی که راجع به حادثه گفتگو میکنند بدقت گوش کنید و کوشش نمایید که توجه آنان جلب نشود.

اقدامات کارآگاه

صحنه جرم را بهتر است فقط یک نفر آنهم کارآگاهی واجد شرایط ملاحظه و بررسی نماید. این پیش‌آهنگ باید با احتیاط تمام در صحنه جرم حرکت کند و بدون اینکه حتی جزئیات را از نظر دور بردارد از ابتداء تا انتهای صحنه را تفحص نماید سپس مشهودات خود را برای منشی خود که در خارج صحنه است دیکته کند. در این بررسی است که کارآگاه بایستی با توجه به آثار و علائم و وضع صحنه تشخیص دهد مجرم چگونه وارد صحنه شده مسیر وی و حرکت او چگونه بوده و از کجا و بچه نحو خارج شده است. همینکه متدوروش مجرم در ارتکاب جرم مشخص شود به عکاس و نقشه کش اجازه داده میشود با احتیاط به صحنه داخل شوند و با هدایت و رهبری «پیش‌آهنگ» مزبور کار خود را شروع کنند. بعد از آن هدف و منظور از ارتکاب جرم بایستی تحقیق شود و آخر کار بررسی و پی‌جویی به اطراف صحنه از قبیل استخر یا حوض آب و توده‌های سنگ و شن و بوته‌های خار توسعه یابد. تا هرگاه مجرم اشیاء و اسبابی در آنجا پنهان نموده باشد کشف گردد.

در کشف جرائم اصل تخصصی بایستی رعایت شود و کارآگاهانی که در کشف قتل استعداد و لیاقت از خود نشان داده اند به صحنه جرم اعزام شوند.

بند دوم - قواعد کلی پی‌جویی

الف - اشیائیکه در صحنه جرم ملاحظه میکنید

- اشیاء و آثار کوچک و ناچیزیکه ابتدا جلب توجه چندانی نمیکند ممکنست اطلاعات ذیقیمتی را در اختیار مأمور بگذارد.
- ۱ - در یکی از جاده‌های فرانسه خانمی مورد تجاوز واقع و مقتول گردید آنچه از مجرم در صحنه یافتند قطعه نان سوخته‌ای بود که پس از تحقیق معلوم شد کارگران آنحوالی آنرا به مرد ولگرد سائلی داده‌اند و قطعه نان مزبور از اینجهت مشخص بود که سنگی از تنور نانوا مفقود شده و قسمتی از نان نزدیک به حفره را سوزانیده بود نشانیهایی که کارگران از شخص ولگرد در اختیار مأمورین گذاردند موجب دستگیر شدن مجرم گردید.
- ۲ - در حوالی شهر اسلوپایتخت نروژ جسدی یافتند که هیچ‌گونه آثاری از مجرم در صحنه جرم بدست نیامد لکن رئیس اداره آگاهی دستور داد که اراضی اطراف مورد تفحص

و جستجو قرار گیرد قطعه کاغذی که از قسمتی از فرم نوشته‌ای مربوط بزندان بود در ساحل نهری یافتند و با مراجعه بزندان معلوم شد در همان روز شخصی آزاد شده نامبرده دستگیر گردید و به جرم خود اعتراف کرد.

۳ - جسد مستخدمه‌ای را در آپارتمان در یکی از شهرهای آلمان مقتول یافتند قاتل جامه خود را در صحنه جرم رها کرده جامه تازه‌ایکه در آنجا یافته بود پوشیده صحنه را ترک کرده بود. در آزمایشی که از جامه‌های وی بعمل آمد آثار زیر مشاهده گردید.

چند تار موی سبیل برنگ نارنجی روی برگردان یقه کت.

موی سر برنگ «بور» روی یقه پیراهن.

خرده‌های تنباکو - ریزه‌های نان سفید - چند برگ سبزی - قطعاتی از فلس ماهی و چند چوب کبریت با نوک‌های آبی رنگ در جیب لباس مجرم بدست آمد.

جامه آلوده و فرسوده مجرم در چند موضع با استادی رفو و تعمیر شده بود که گمان میرفت آنرا در زندان آموخته باشد بقایای نان و سبزی و ماهی حاکی بود از اینکه مجرم ولگرد است و غذای خود را در جیب‌های می‌دهد. کبریت‌های نوک آبی نادر بوده از آنها در باشگاه مربوط بشهرداری معمولاً استفاده میشد با داشتن مشخصات فوق دو روز پس از حادثه مجرم دستگیر گردید.

ب - تفحص جیب‌ها و جامه مظنون

بایستی توجه داشت که مظنون و جیب‌ها و جامه او با دقت تفحص شود پاره‌ای موارد که مراقبت‌های فوق نتایج مطلوب و موفقیت آمیز داشته است بقرار زیر میباشد:

۱ - خانمی در حوالی شهر لیون فرانسه بقتل رسید با آزمایش جسد و صحنه جرم قرینه یا دلیلی که بهویت قاتل بتوان پی برد بدست نیامد، دوسه روز پس از حادثه چند تن ولگرد بعللی دستگیر و جامه‌هایشان مورد آزمایش قرار گرفت در لباس یکی از آنان تخم گیاهی یافت شد که گیاه شناس متخصص گواهی داد در محلیکه نامبرده دستگیر شده گیاه مزبور ندره دیده میشود این گیاه مربوط به محلی است که جسد خانم مقتول کشف گردیده بود در تحقیقات بعدی مرد ولگرد به جرم قتل اعتراف کرد.

۲ - سارقی برای داخل شدن در سردابی از راهرو تنگی که روی دیوار آن سیم الکتریک ریخته بودند عبور میکنند در بازرسی که از زیر ناخن‌های وی بعمل آمد ماده سیاه رنگ قیرمانندی را نشان داد که سیم‌های مذکور بان آلوده بود.

۳ - کفشهای شخصی که گمان میرفت در سرقتی که در آسیابی رخ داده بود دخالت داشته باشد مورد آزمایش قرار گرفت کفشهای آلوده از سه طبقه بشرح زیر پوشیده شده بود طبقه اول گل طبقه دوم آرد و طبقه سوم مجدداً گل، وضع طبقات مذکور نشان میداد که سارق از جاده گلی عبور کرده تا به آسیاب رسیده سپس از همان راه مراجعت کرده است.

۴ - شخصی مورد سوءظن واقع شده بود که پول مسروقه‌ای را در ساحل ترمسی پنهان کرده است شنهائی که از ساحل نرم به کفشهایش چسبیده بود اورا رسوا ساخت.

ج - بازرسی و معاینه صحنه جرم

۱ - وضع و موضع جسد را معاینه کنید جامه های مقتول و نحوه لباس ها را برتن او بررسی نمائید از آثاریکه بر جسد یا جامه ها ملاحظه میشود عکسبرداری و نقشه برداری کنید. اشیائیکه در اطراف جسد میباشد و همچنین راهیکه مجرم پیموده تا به مجنی علیه رسیده است از روی آثار پاهای او تشخیص داده عکسهائی که همه آثار فوق را دربر داشته باشد تهیه نمائید.

هرگاه قبل از رسیدن مأمورین چیزی دست خورده یا جا بجا شده باشد بکمک شهود وضع اصلی را نیز ترسیم نمائید و سپس صحنه را بصورت اول در آورید و از آن عکسبرداری کنید. تنها پس از بررسیهای فوق میتوان جسد را از صحنه خارج کرد یا وضع آنرا تغییر داد.

۲ - جسد را تحت اختیار طبیب بگذارید تا ضرب و جرح یا آثار خفگی و مسمومیت و سایر موجباتیکه منجر به فوت مجنی علیه شده است آزمایش و بررسی کند پشت جسد و همچنین معالی که جسد بران قرار گرفته است دقیقاً معاینه کنید.

۳ - اوضاع جوی را از قبیل وضع خورشید و ماه، باران، برف یخ بندان، چگونگی هوا، جهت باد و شدت آن در هنگام کشف جرم و همچنین زمانی که به محل رسیده اند بالاخص در جرائم روستائی تحقیق و ثبت نمائید.

۴ - سوراخ گلوله و پوکه آن و لکه های خون را جستجو و محل و فواصل آنرا قید کنید.

۵ - اثر انگشت و جای پا که ممکنست آشکار و واضح بوده یا پنهان و خفیف باشند و همچنین وسائلی که در ارتکاب جرم بکار رفته است و آثار دندان و مو و قطعاتی از لباس مجرم و تنگمه و سیگار را جستجو کنید و تعلق آنها را به مجرم و یا مجنی علیه یا شخص ثالث مشخص نمائید (فراموش نکنید که برای گمراه نمودن مأمورین قرائن و اشارات و آثار ساختگی تعبیه میشود)

۶ - زمین اطراف خانه را معاینه کنید. اطاقها و محلهائیکه در جوار صحنه است و کسی در آنها ساکن نیست بالاخص وضع زمین را که ممکنست دستخوردگی داشته باشد و همچنین سبزه ها و درختها را دقیقاً ملاحظه نمائید. با کمک آثار مذکور نظر خود را راجع به اتفاقاتی که رخ داده در دفترچه ایکه در اختیار شما گذاشته شده است قید کنید.

د - جسدیکه از محل ارتکاب جرم منتقل شده است

هرگاه جرم در محلی ارتکاب و جسد در جای دیگر یافت شود اقدامات زیر را بعمل آورید.

۱ - ممکنست جسد تا محلیکه کشف گردیده کشیده شده باشد در اینصورت آثار کشیده شدن جسد و همچنین جای پا و لکه های خون را جستجو و تعقیب کنید . جسد را ممکن است از اتومبیل پرت کرده یا طبق نقشه قبلی به محل آورده باشند . آثار پا و جای لاستیکهای اتومبیل را بدقت معاینه کنید .

بخطرات داشته باشید که دیده شده است اشخاصی بقصد انتحار ضرب و جرحهای شدید بخود وارد آورده و با وجود این نیروی کافی برای انجام کارهای عجیب و مشکل یاطی مسافت طولانی ذخیره داشته اند .

۲ - چون در اینگونه مواقع و حین نقل و انتقال جسد آنرا حلق آویز میکنند یا با گلوله و غیره مضروب و مجروح میسازند تا چنین وانمود شود که خود کشی کرده است ، لذا به مطالبی تحت عنوان خود کشی یا قتل و تشخیص آنها از لگد که در همین فصل مورد بحث قرار خواهد گرفت توجه نمائید .

۳ - جسد را ممکنست قطعه قطعه کرده هر تکه آن را در جایی دفن نمایند یا آنرا در چمدانی گذارده و به مؤسسات حمل و نقل تحویل دهند یا در رودخانه یا دریا پرتاب کنند در هر حال پارچه ای که جسد در آن پیچیده شده جنس و بافت آن و همچنین قطعات روزنامه که تاریخ وقوع جرم از آن استنباط شود و خرده ریزه هائی که به جسد چسبیده است مورد توجه قرار دهید و تعیین کنید که اعضاء بوسیله قصاب یا شخص متخصصی از هم جدا گردیده است یا خیر - برای تشخیص هویت مقتول علائم زیر را در جامه و جسد جستجو کنید :

آثار انگشت

علامت مخصوص رخت شوی خانه یا خیاطخانه

اصلاحات و عملیات دندان پزشکی بردند آنها

علائم و آثار بیماری

۵ - جستجوی مجرم

۱ - اظهارات شهود و مطلعین - تجزیه و تحلیل اظهارات و اطلاعات شهود و مطلعین و ارزیابی آنها علیه متهم در دو مرحله مشخص و جدا از یکدیگر صورت میگیرد یکی مرحله کشف و تعقیب و دیگری محاکمه . در محاکمه بیشتر احکام قانونی در باره شخص شاهد یا مطلع از قبیل رد آنان توسط مدعی العموم یا متهم همچنین رعایت تشریفات قانونی از قبیل الزام و التزام شهود به راستگویی و غیره مورد رسیدگی قرار میگیرد و در مرحله کشف احراز صحت و واقعیت گفتار آنان بوسیله قرائن و امارات و حقایقی که از صحنه جرم و پیرامون آن بدست آمده هدف مأمور میباشد . بنابراین همینکه اظهارات شاهد در معرفی مجرم با سایر قرائن تطبیق نکند و در تحقیقات بعدی تناقض گوییهائی کشف شود شهادت مذکور از عداد دلائل علیه متهم خارج میگردد .

۲ - محرک مجرم - عواملیکه مجرم را به ارتکاب جرم تحریک میکنند برد و گونه اند یکی ارضاء حوائج مادی از قبیل خوراک و پوشاک و مسکن و دیگری روحی که ممکن است درک لذات یا عکس العمل در مقابل آلام یا عدم تعادل روحی باشد مانند :

تمایلات جنسی

انتقام جوئی

کینه توزی

حسادت

حماقت

تشخیص محرک مجرم از روی قرائن موجود و اظهارات گواهان خاصه قبل از دستگیری وی کار ساده ای نیست زیرا موجباتیکه شخص را به ارتکاب جرم میکشاند متعدد و مختلف بوده حتی خود مجرم نیز از درک همه آنها عاجز است معذالک اصل کلی اینست که ابتدا کسانیکه از جرم نفع مادی تحصیل میکنند مورد سوء ظن قرار میگیرند زیرا محرک مادی یکی از قوی ترین عوامل در ارتکاب جرم تشخیص شده است.

۳ - تشخیص تعداد مجرمین - علائم و آثاریکه بر بدن مقتول مشاهده میشود بالاخص در مواردیکه مقتول دفاع کرده یا برای رهائی خود تلاش نموده مشکل است معذالک آثار انگشت و جای پا و وضع صحنه و نوع اسلحه هائیکه بکار رفته است و هرگاه مجرمین زخمی شده باشند از روی لکه های خون یا تکه هائی که ممکن است از البسه آنان جدا شده در صحنه بجا مانده باشد کمک مؤثری در تشخیص تعداد مجرمین خواهند کرد.

۴ - روابط و معاشرتهای مجنی علیه - تقویم روزانه مقتول و نامه ها و آدرس ها یا شماره های تلفن که در اسناد و مدارک و مکاتبات وی ملاحظه میشود و همچنین عکسها و تیکه در اقامتگاه او هست و بوسیله آنها میتوان همکاران و خویشان و معشوق یادوستان و یادشمنان وی را مشخص نمود.

بند سوم - تمیز قتل از خودکشی

الف - قواعد کلی و عمومی انتحار

۱ - آیا در آن خانواده کسی خودکشی کرده است؟ تاریخ زندگانی عضو یک خانواده تا آنجا که باروانشناسی جنائی مرتبط است در سایر اعضاء آن مؤثر میباشد و لذا سابقه انتحار قرینه ایست بر اینکه مرگ مشکوک ناشی از انتحار باشد.

۲ - تهدید به انتحار - برای اینکه مأموران کشف جرم را گمراه نموده قتل را خودکشی جلوه دهند تهدید به انتحار را بمقتول نسبت میدهند. گاهی خویشان و نزدیکان انتحارکننده آنرا انکار میکنند تا انتحار را در حال هیجان آنی و ناگهانی جلوه دهند.

۳ - یادداشت های انتحارکننده - اسناد مذکور را قرینه بسیار قوی بر انتحار

بایستی تلقی کرد مشروط بر اینکه بادت نوشته شده و صحت انتساب آن به انتحارکننده محرز باشد.

۴ - اوضاع و احوال صحنه جرم - اوضاع و احوال ساختگی را بایستی از حقایق و واقعیات تمیز داد اسلحه ممکنست در دست مقتول گذارده شده و یا اینکه در ظاهر از داخل بسته شده لکن در حقیقت از خارج بسته شده باشد.

ب - قرائن خاص انتحار

۱ - محل اصابت گلوله : کسی نمیتواند در فاصله بیش از ۵ سانتیمتر اسلحه‌ای را بطرف خود آتش کند و چون گلوله‌هاییکه از فاصله نزدیک رها میشوند آثاری در محل اصابت باقی نمیگذارند فقدان علائم مذکور را میتوان قرینه‌ای بر قتل تلقی نمود انتحارکنندگان غالباً سر اسلحه را مستقیماً بسوی بدن خود قرار میدهند یا لاقط آنرا در فاصله بسیار نزدیکی به بدن نگاه میدارند تا نتیجه قطعی از آن حاصل شود در موارد مذکور دهانه محل اصابت همیشه از قطر گلوله بیشتر است و موهای مجاور آن میسوزد و پوست اطراف سوراخ بر اثر سوختگی قهوه‌ای، قرمز رنگ یا قهوه‌ای متمایل به خاکستری میگردد.

و هر گاه اسلحه در فاصله کمتر از قریب ۲ سانتیمتر قرار گرفته باشد یک قشر چسبناک سیاه رنگی از باروت بر روی پوست اطراف زخم بجا میگذارد.

در کلیه مواردیکه اسلحه از فاصله دورتری آتش شده باشد علائم فوق وجود نخواهد داشت. استثنائاً ذرات سوخته باروت از راه دور نیز ممکنست بمحل اصابت گلوله کشیده شود.

عریان بودن محل اصابت گلوله قرینه است بانتحار زیرا ندرتاً اشخاص از روی لباس خود را هدف قرار میدهند.

۲ - تعداد گلوله‌ها - تعداد گلوله‌ها اگرچه بایستی دلیل قطعی قتل شناخته شود لکن استثناء دیده شده است که یک فقره گلوله در مغز خود خالی کرده بود.

۳ - در مقایسه مدخل و مخرج گلوله - در خود کشیهای عادی محلیکه گلوله وارد میشود از محل خروج آن کوچکتر میباشد. دلیل آن اینستکه گلوله در بدن بموانعی برخورد کرده تغییر شکل میدهد و تندی و برائی خود را از دست داده موجب میگردد که محل خروج آن بزرگتر گردد.

استثناء بر اصل مذکور در مواردی دیده شده است که گلوله از فاصله بالنسبه دور با سرعت بسیار رها شده است در اینصورت محل دخول و محل خروج گلوله هر دو تقریباً برابر بوده است.

گندیده شدن جسد یا خشک شدن آن وضع اصلی محل گلوله را یکسر تغییر میدهد.

۴ - انفجار - خود کشی بوسیله دینامیت و سایر مواد منفجره در میان معدنچیان و کارگران راه اتفاق میافتد ماده منفجره را یا روی سر یا در دهان جا میدهند در صورت اول

سر یا فقط قسمتی از آن آسیب می بینند و در حالت دوم گردن و قسمتی از سینه نیز متلاشی میشود.

ه - بهار آویختن - خفگی و اختناق بعلت سادگی و آسانی آن یکی از متدهای عادی انتحار میباشد. طناب، حوله، دستمال، پیش بند، دامن، کمر بند و سیم الکتریک و غیره را معمولاً بکار میبرند.

تصور نشود که شرط تحقق اختناق آویزان شدن بدن است زیرا همینکه گردن با یکی از وسایل فوق بسته شد سرخ رگهای گردن که خون را از قلب بمغز منتقل مینمایند تحت فشار واقع خواهد شد و راه خون را مسدود و بلافاصله شخص بیهوش میگردد علاوه بر این بعلت بسته شدن سیاه رگهاییکه خون را از مغز به قلب باز میگردد اند خفگی دست میدهد. بقیه دارد.

